

<h1>SOP</h1>	STUDIEOMRÅDEPROJEKTET	
	23/3 – 3/4 og 14/4-16/4 - 2020	
Elev:	Klasse:	
Følgende fag er valgt:	5783A International økonomi	6694C Samfundsfag
Vejlederne er:		
Opgaveformulering:		
<p>Problemformulering:</p> <p><i>Hvorfor har et land som Kina valgt at bruge betragtelige økonomiske midler på udviklingsbistand til et land som Sudan og kan Kinas udviklingsbistand være med til at sikre en økonomisk positiv udvikling for Sudan</i></p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Hvilke årsager er der til at give ulandsbistand og hvad kendetegner de væsentligste bistandsstrategier?</i> - <i>Hvad karakteriserer Sudan som udviklingsland og hvilket udviklingstrin befinder de sig på?</i> - <i>Hvilke økonomiske og politiske hensigter ligger bag Kinas ulandsbistand og hvordan påvirker det den Sudanske økonomiske og politiske udvikling?</i> 		

<h1>SOP</h1>	<h2>STUDIEOMRÅDEPROJEKTET</h2>
<p>Elev:</p>	
<p>Klasse:</p>	
<p>Studieretningsfag:</p>	<p>International Økonomi A</p>
<p>Vejleder i studieretningsfag:</p>	
<p>Andet fag:</p>	<p>Samfundsfag C</p>
<p>Vejleder i andet fag:</p>	
<p>Valgte emne:</p>	<p>Udviklingsbistand</p>
<p>Overordnet problemformulering:</p>	<p><i>Hvorfor har et land som Kina valgt at bruge betragtelige økonomiske midler på udviklingsbistand til et land som Sudan og kan Kinas udviklingsbistand være med til at sikre en økonomisk positiv udvikling for Sudan</i></p>
<p>Problemstillinger:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Hvilke årsager er der til at give ulandsbistand og hvad kendetegner de væsentligste bistandsstrategier?</i> - <i>Hvad karakteriserer Sudan som udviklingsland og hvilket udviklingstrin befinder de sig på?</i> - <i>Hvilke økonomiske og politiske hensigter ligger bag Kinas ulandsbistand og hvordan påvirker det den Sudanske økonomiske og politiske udvikling?</i>

Resumé

Denne opgave undersøger hvorfor et land som Kina har valgt at bruge betragtelige økonomiske midler på udviklingsbistand til et land som Sudan og om Kinas udviklingsbistand kan være med til at sikre en økonomisk positiv udvikling for Sudan.

For at undersøge dette har jeg opstillet 3 problemstillinger der skulle hjælpe mig til at svare på problemformuleringen. Jeg har redegjort for de forskellige bistandsstrategier samt motiverne til disse. Jeg har analyseret Sudan som uland og lavet en udviklingsøkonomisk landeanalyse og til sidst diskuterede jeg hvilke hensigter der ligger bag Kinas bistand og hvordan det påvirker Sudan. Undervejs har jeg benyttet mig af de faglige metoder i fagene International Økonomi og Samfundsfag, herunder kvalitative og kvantitative metoder, databearbejdning osv.

Det konkluderes at Kina har valgt at bruge så mange økonomiske midler på udviklingsbistand i Sudan, da Kina selv kan få rigtig meget gavn af det såsom øget eksport, adgang til naturressourcer osv. Derudover kan denne bistand også være med til at hjælpe Sudan i den rigtige retning hvis pengene bliver brugt de rigtige steder i landet, såsom infrastruktur til forbedring i landbruget samt produktionsteknologi.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	1
1.a Problemformulering:	2
1.b Præsentation af fag, metode og teori	2
2. Redegørelse	3
2.a Kendetegn ved de væsentligste bistandsstrategier	3
<i>Trickle down economics – nedsivningseffekt:</i>	3
<i>Basic needs – basale behov:</i>	4
<i>Washington Consensus, 'good governance' – og den neoliberale strategi:</i>	4
<i>Industripolitik og 'developmental state':</i>	6
2.b Årsager til at give ulandsbistand.	7
<i>Sikkerhedspolitiske motiver:</i>	8
<i>Kulturelle motiver:</i>	8
<i>Handelsmæssige motiver:</i>	8
<i>Humanitære motiver:</i>	9
<i>Begrænsning af migrant- og flygtningestrømme:</i>	9
3. Analyse	10
<i>Økonomiske forhold:</i>	11
<i>Erhvervsstruktur:</i>	12
<i>Befolkningsforhold:</i>	13
<i>Levestandard:</i>	15
<i>Porters tre udviklingsstadier:</i>	16
4. Diskussion	18
4.a Hensigter bag Kinas ulandsbistand	18
4.b Påvirkningen på den Sudanske økonomiske og politiske situation	20
5. Konklusion	22
Litteraturliste	24
Bilag	27

1. Indledning

Ulandsbistand er en bistand som industrialiserede lande yder til udviklingslande som støtte til dette lands udvikling, det kunne være at forbedre deres økonomi eller levevilkårene for dets befolkning. Der er to former for bistand. Den humanitære bistand forsøger at mindske lidelse i et land på kort sigt, hvorimod udviklingsbistand forsøger at mindske fattigdom på længere sigt, samt hjælpe et land med økonomien. Inspirationen til ulandsbistand kom bl.a. fra Marshall-hjælpen tilbage i 1947, hvor USA hjalp med at genopbygge de europæiske lande efter 2. Verdenskrig.

Det er vigtigt at levere udviklingsbistand, der gør en forskel. Der skal skabes økonomisk frihed i udviklingslandene. EU arbejder for at nå FN's målsætning om, at alle medlemslandene i EU skal yde 0,7 pct. af deres BNP i bistand. Generelle principper for EU's bistand er derudover: fattigdomsorientering, respekt for menneskerettigheder, demokrati, bæredygtig udvikling og kvinders ligestilling. Det centrale element i EU's bistandsarbejde er at samarbejde med de ulande, som tidligere har været koloniseret af de europæiske kolonimagter. Da disse lande typisk ligger placeret i Afrika, Vestindien og Stillehavet, anvendes betegnelsen AVS-lande.¹

Hovedelementerne i denne aftale er bistand og handel. Bistanden organiseres med udgangspunkt i sektorbistand. Og på handelsområdet bliver tolden fjernet for næsten alle de produkter, som AVS-landene eksporterer til EU. Målet med dette, er at få de fattige ulande ind i den globale handel.

Alle EU-lande og flere til er med til at yde ulandsbistand til forskellige udviklingslande og især Kina gør sig bemærket her. Afrika er et populært udviklingsland for Vesten, da det er den eneste region i verden, der er fattigere i dag end for 30 år siden. Selvom kontinentet har modtaget flest udviklingskroner, er det stadig præget af hungersnød og ekstrem fattigdom. I løbet af de seneste år har Kina investeret kraftigt i den private sektor og infrastrukturen i Afrika, hvor de i dag er blevet deres tredjestørste handelspartner. Det er svært at sætte ord på, hvilken betydning Kina har for den afrikanske økonomi fremadrettet, men det er interessant at vide, om Kinas økonomiske tilgang i højere grad kan være med til at skabe den udvikling i Afrika, som Vestens bistandskroner ikke har kunnet skabe endnu.² Derfor har jeg valgt at undersøge hvorfor Kina vælger at bruge betragtelige økonomiske midler på udviklingsbistand til et land som Sudan og om Kinas udviklingsbistand kan være med til sikre en økonomisk udvikling for Sudan.

---

¹ Systime bog: Kap 31.5: EU's bistandspolitik

² Kina i Afrika – nykolonisering eller udviklingsalternativ?: Bragt i Information

1.a Problemformulering:

Hvorfor har et land som Kina valgt at bruge betragtelige økonomiske midler på udviklingsbistand til et land som Sudan og kan Kinas udviklingsbistand være med til at sikre en økonomisk positiv udvikling for Sudan.

Problemstillinger:

- Hvilke årsager er der til at give ulandsbistand og hvad kendetegner de væsentligste bistandsstrategier?
- Hvad karakteriserer Sudan som udviklingsland og hvilket udviklingstrin befinder de sig på?
- Hvilke økonomiske og politiske hensigter ligger bag Kinas ulandsbistand og hvordan påvirker det den Sudanske økonomiske og politiske udvikling?

1.b Præsentation af fag, metode og teori

Denne tværfaglige opgave handler om, hvorfor et land som Kina har valgt at bruge økonomiske midler på udviklingsbistand til et land som Sudan og om Kinas udviklingsbistand kan være med til at sikre en økonomisk positiv udvikling for Sudan. I denne opgave vil jeg benytte de to faglige fag International Økonomi A og Samfundsfag C. International Økonomi vil benyttes til at observere og analysere diverse tal og tabeller, mens Samfundsfag benyttes til at årsagsforklare udviklingen i tallene, samt finde kvalitative data. Jeg vil benytte mig af teorien fra begge fag til at komme med et godt svar til problemformuleringen.

Opgaven vil være bygget op med en Indledning, redegørelse, analyse, diskussion og til sidst en konklusion som sammenfatter alle mine resultater og svarer på min overordnede problemformulering. I indledningen bliver emnet kort præsenteret samt hvorfor det er relevant, hvor problemformuleringen bliver præsenteret til sidst. I redegørelsen, vil denne opgave redegøre for hvilke årsager der er til at give ulandsbistand samt hvad der kendetegner de væsentligste bistandsstrategier. Dette vil jeg gøre ved hjælp af faget International Økonomi, hvor teorien om bistand bliver brugt. Analysen bliver bygget op efter et ulandsportræt af Sudan. Her gøres der brug af både International Økonomi og Samfundsfag. Der bliver lavet en dybere beskrivelse af Sudan som udviklingsland og kigget på diverse kvantitative modeller i form af artikler, statistikker og relevante nøgletal.

Der er bl.a. brugt Globalis, GeoTema og verdensbanken for at finde relevante nøgletal der kan beskrive Sudan, samt infomedia til søgning af artikler. I diskussionen bliver der diskuteret hvilke økonomiske hensigter der kunne ligge bag Kinas ulandsbistand og hvordan det påvirker den Sudanske udvikling. I konklusionen, bliver der kort sammenfattet resultaterne fra min samlede analyse hvorefter der svares på problemformuleringens hovedspørgsmål.

2. Redegørelse

2.a Kendetegn ved de væsentligste bistandsstrategier

Da flere og flere kolonier opnåede selvstændighed i 1950'erne og starten af 1960'erne, blev der lagt fokus på at hjælpe disse fattige lande. Da man siden 1950'erne begyndte med at yde udviklingsbistand, har man fulgt forskellige strategier i perioder.

Der er 4 centrale bistandsstrategier som forløber sig fra 1960'erne og frem til nu:

- 1960'erne: Trickle down economics – nedsivningseffekt
- 1970'erne: Basic needs – basale behov
- 1980'erne og 1990'erne: Washington Consensus, 'good governance' – og den neoliberale strategi
- 2000'erne og frem: Industripolitik og 'developmental state'

Nøglepunkter i bistandens historie kan ses i bilag 1

Trickle down economics – nedsivningseffekt:

Da de afrikanske kolonier fik deres frihed i 1960'erne, begyndte de rige lande at yde bistand til de meget fattige lande. Bistanden blev givet ud fra en intention om, at man skulle industrialisere ulandene så hurtigt man kunne. Fokusset lå på at overføre kapital til landene så de selv kunne investere i infrastruktur og industri, da deres fattigdom forhindrede dem i at spare op. De skulle have en hjælpende hånd, for at få gang i den økonomiske vækst.

Den succesrige industriudvikling forventes at 'falde ned' til den fattige del af befolkningen og skulle derfra sætte en udvikling af landbrugssektoren i gang. Strategien gik dog ikke. Mange af de store investeringsprojekter endte galt, fordi man ikke havde taget højde for situationen i ulandene. Andre store projekter som kraftværker osv. endte også i galt, fordi ulandene ikke havde uddannede folk eller penge til at fortsætte driften i anlæggene.

Derudover forblev de fattige befolkningsgrupper fattige. Industriudviklingen faldt ikke ned til den fattige befolkning som forventet og man konstaterede derfor, at den økonomiske vækst ikke nødvendigvis ville komme de fattigste mennesker til gode, tværtimod.³

Basic needs – basale behov:

Det begyndte så småt at gå op for folk i 1970'erne, at det var for ensidigt kun at satse på investeringer i industrien samt infrastrukturen. Man mente, at udvikling afhænger af langt flere faktorer og man bør derfor inddrage hele befolkningen, rige som fattige, hvis man ønsker en udvikling. Det blev derfor til, at befolkningen skulle have dækket nogle basale behov som sikker fødevarerforsyning, sanitære forhold, uddannelse, tryghed osv., før man startede med en industrialisering af landet. Menneskets daglige behov blev fokuset hvis der skulle ske en tilfredsstillende udvikling. Denne strategi er stadig et af hovedelementerne i de rige landes bistand. Dette betød fattigdomsorientering. Der skulle nu sættes fokus på den fattige del af befolkningen i ulandene. I stedet for de store investeringsprojekter, begyndte man at lave mindre projekter der skulle være med til at forbedre befolkningens levevilkår. Dette gjorde man ved at målrette bistanden til de fattige befolkningsgrupper i ulandene, samt lave skoler, vandingsanlæg, sundhedsklinikker m.v.⁴

Washington Consensus, 'good governance' – og den neoliberale strategi:

I begyndelsen af 1980'erne blev den såkaldte neoliberale økonomiske skole ret populær og det fik stor betydning for de rige landes bistandsstrategi. Ifølge de neoliberale økonomer var samfundsstrukturen en hindring for at skabe udvikling i ulandene. Derfor lå fokuset fremover, på selve samfundsstrukturen i ulandene. Staten spillede en for stor rolle og det var altså med til at hindre udviklingen.

De neoliberale økonomer mente også, at alle former for statsindgreb var skadelige for udviklingen i ulandene. Denne neoliberale tankegang har grundideen, at statens rolle skal begrænses i samfundsøkonomien.

---

³ Systime bog: Kap 31.2: Bistandsstrategier – Trickle down economics, nedsivningseffekt

⁴ Systime bog: Kap 31.2: Bistandsstrategier – basic needs, basale behov

Markedskræfterne skal kunne være frie og der skal helst undgås statslige indgreb. Man mener, at hvis økonomien får lov at passe sig selv uden en masse statslige indgreb, vil de frie markedskræfter selv bringe økonomisk udvikling samt en øget velstand.

Dette mener de neoliberale økonomer gælder for alle, både de fattige ulande og rige, veludviklede industrilande. Denne tankegang spillede en stor rolle blandt ulandsøkonomer og politikere i 1980'erne og endte med at få stor betydning for de rige landes bistand årene efter.⁵

Nøglen til ulandenes udvikling lå altså i, at de fattige lande skulle satse på en mindre offentlig sektor og et mere frit marked. Dette endte ud i, at ulandene måtte tilpasse deres samfundsstruktur i en markedsøkonomisk retning og her benyttede man strukturel tilpasning. Der blev stillet følgende krav til ulandene:

- Mindre offentlig sektor, offentlige besparelser, privatisering samt balance på offentlige budgetter
- Fjernelse af handelshindringer, mere frihandel samt satsning på eksport og det enkelte ulands komparative fordele
- Åbenhed over for udenlandske investeringer
- Vægt på bekæmpelse af inflation
- Hensigtsmæssig valutakurspolitik – eventuelt devaluering
- Mere stabil makroøkonomisk politik

Det var særligt økonomer fra IMF, Verdensbanken og økonomer fra det amerikanske finansministerium der stillede fundamentet af kravene. Kravene blev kaldt Washington-konsensus.⁶ Allerede i 1990'erne stod det klart, at man havde taget fejl når det gjaldt en fuldkommen fjernelse af statens rolle i samfundet. Strategien virkede ikke som planlagt. Grundene til dette var bl.a., at ulandenes regeringer var korrupte, udemokratiske og førte, som typisk, den forkert politik i landet.

Man valgte deraf at ændre kurs. Man indså, at statens rolle skulle spille en vis rolle, men stadig i begrænset omfang. I 1990'erne blev Washington-konsensus udvidet med den nye strategi: 'good governance' – som er god regeringsførelse.

---

⁵ Systime bog: Kap 31.2: Bistandsstrategier – Washington consensus, good governance og den neoliberale strategi

⁶ Konsensus (=enighed) henviser til den enighed, der var imellem de tre institutioner, som alle er placeret i USA's hovedstad, Washington.

Hvis de frie markeds kræfter skal fungere, bliver der nødt til at være visse statsinstitutioner og nogle fælles regler, der ville kunne få markedet til at fungere på længere sigt. Staten skulle ligeledes bekæmpe korrupsion, som man mente var en stor hindring i udviklingen. Derudover lagde 'Good governance' også op til, at ulandene skulle styrke demokratiet i landet.

Generelt var det sådan, at der skulle være visse statsinstitutioner i et land, hvis markedet skal kunne fungere. Dog var grundtanken stadig, at statens rolle skulle være begrænset, med formålet om at markeds kræfterne skulle virke. Den neoliberale tankegang er stadig en del af det, dog i mindre grad.⁷

Industripolitik og 'developmental state':

I løbet af 2000'erne indså man, at principperne fra Washington-konsensus og 'good governance' ikke havde kommet med de resultater som forventet. De fleste ulande viste ikke overbevisende tegn på udvikling, ved brug af disse bistandsprincipper. Der blev faktisk konstateret, at de lande der havde klaret sig bedst, asiatiske lande som Sydkorea, Vietnam, Kina, Taiwan osv., ikke har gjort brug af de neoliberale principper fra hverken Washington-konsensus eller 'good governance'. Derimod havde staten spillet en væsentlig rolle i udviklingsprocessen i de fleste asiatiske lande.

Der kom kritik på Washington-konsensus og 'good governance' fra en del udviklingsøkonomer. De pegede bl.a. på, at de to strategier var tillagt *alle* ulande, trods landenes forskellighed. Man valgte at bruge samme strategi på alle ulande og 'lad de frie markeds kræfter bestemme udviklingen'. Man tog ikke højde for, at ulandene havde vidt forskellige historiske baggrunde.

Man havde derudover ikke taget højde for, at 'good governance' kræver en bestemt størrelse statsapparat i de forskellige ulande. For at få et velfungerende marked, kræver det også et velfungerende samfund. Dette er bare en stor udfordring for de fattigste lande, da de er præget af meget små statsapparater og har meget få ressourcer at kunne gøre brug af.

Det er blevet konkluderet, at der ikke findes én løsning der passer til *alle* ulande. Man skal hverken kopiere andre landes bistandsstrategier eller bruge de rige industrilande som model.

---

⁷Systeme bog: Kap 31.2: Bistandsstrategier – Washington consensus, good governance og den neoliberale strategi

Udviklingsøkonomer mener, at man skal begynde at skræddersy bistanden til det enkelte land, hvor der skal tages udgangspunkt i landets historiske forudsætninger, erhvervsstruktur, politiske og sociale forhold m.v. Hvert land har sit at kæmpe med og derfor skal hvert land have sin egen måde at gøre tingene på.

Man skal fokusere på at tage et skridt ad gangen når man vælger udviklingsstrategi for de enkelte ulande. Fokusset skal ligge på få sektorer, hvor der allerede er en lille udvikling og her prøve at fremme udviklingen. Her er det staten der skal træde til med indgreb der skal være med til at fremme udviklingen i disse sektorer. Heraf udtrykket industripolitik, da det er staten der fremmer udviklingen i bestemte industrisektorer. Blandt udviklingsøkonomer taler man om 'the developmental state' – den udviklingsorienterede stat – hvor altså staten spiller en stor rolle i udviklingen.⁸

2.b Årsager til at give ulandsbistand.

Mange mener, at de rige lande har en form for forpligtelse til at skulle hjælpe de fattige lande. Desuden referer man stadig til de mange vellykkede projekter i ulandene, som har hjulpet dem.

Helt overordnet mener man, at bistanden er med til at hjælpe ulandene i gang med en udvikling og er med til at mindske fattigdom. Forudsætningerne for dette, er dog, at ulandene har stabile politiske strukturer og fører en stabil økonomisk politik oveni. Hvis dette er overholdt, skulle bistand meget gerne være med til at sætte en udvikling i gang hos ulandene.

Derudover, hvis man så vil tilgodese de fattige befolkningsgrupper i ulandene, er bistanden især en nødvendighed. Flere undersøgelser viser, at bistanden er med til at bidrage positivt til ulandenes vækst.⁹

Som tidligere nævnt er det næsten alle de rige industrilande der deltager i samarbejdet om at skabe udvikling i ulandene. Når det så er sagt, så har landene dog også ret forskellige motiver til at yde denne bistand.

---

⁸ Systime bog: Kap 31.2: Bistandsstrategier – industripolitik og developmental state

⁹ Systime bog: Kap 31.4: For og imod udviklingsbistand

Motiverne deles ofte op i disse fem grupper:

- Sikkerhedspolitiske motiver
- Kulturelle motiver
- Handelsmæssige motiver
- Humanitære motiver
- Begrænsning af migrant- og flygtningestrømme

Sikkerhedspolitiske motiver:

De helt store lande med store militære interesser har som ofte brugt bistanden som supplement til deres udenrigspolitik. Da supermagterne USA og sovjet stod overfor hinanden under den kolde krig, benyttede begge lande ulandsbistand som et hjælpemiddel til at styrke de ulande der havde en militærstrategisk betydning.¹⁰

Kulturelle motiver:

Mange af de gamle kolonimagter yder størstedelen af deres bistand til tidligere kolonier. Der er som oftest et tæt forhold mellem ulandene og den tidligere kolonimagt og derfor kan begge parter være interesseret i at fastholde nogle af disse kulturelle bånd. F.eks. så har de rige, arabiske oliestater i Mellemøsten, hvor islam spiller en stor rolle i samfundet, givet store beløb i bistand, hvor størstedelen af de penge kun går til ulande, hvor islam er hovedreligionen.¹¹

Handelsmæssige motiver:

For mange lande er bistanden en mulighed for at styrke landets eget erhvervsliv. Dette sker ved at man sikrer sig, at ulandet anvender den givne bistand på køb af varer og teknologi hos donorlandet. Man ser ulandet som et fremtidigt marked for erhvervslivets produkter i donorlandene. Når man hjælper ulandet med at få en øget vækst og udvikling skabes der automatisk et købekraftigt marked som kan danne et godt grundlag for donorlandets eksport.

---

¹⁰ Systime bog: Kap 31.1: Ulandsbistand globalt - Motiver til bistand

¹¹ Systime bog: Kap 31.1: Ulandsbistand globalt - Motiver til bistand

Dette er et motiv der betyder meget i erhvervslivet i mange lande. Der er dog den konsekvens, at donorlandene ofte fravælger de fattigste lande, som har ringe udsigter i fremtiden og har svært ved at kunne blive et attraktivt marked. Derimod vælger mange at satse på de lidt rigere ulande, hvor fremtiden ser lysere ud og donorlande selv får mere ud af det. Det handelsmæssige motiv er altså et motiv der spiller en stor rolle hos rigtig mange lande.¹²

Humanitære motiver:

Når man snakker udviklingsbistand, forbinder folk det oftest med et humanitært formål, der handler om at hjælpe de fattige lande. Til bunds i dette, ligger nok en forestilling om, at velhavende mennesker er moralsk forpligtet til at hjælpe fattige mennesker.

Dette motiv er den generelle målsætning for de fleste donorlande. Men som tidligere nævnt, er der ofte andre og mere skjulte motiver, der reelt ligger til baggrund for bistanden.

Det er kun en mindre gruppe donorlande der kan siges at have det humanitære motiv som det vigtigste formål med bistanden. Det er her især de små lande, som Skandinavien, hvor de ikke har storpolitiske ambitioner. Fælles for disse lande er, at de har veludbyggede velfærdsstater hvor man tager sig af de svage og derfor er målet at give bistanden til de lande som trænger mest.

Begrænsning af migrant- og flygtningestrømme:

I løbet af de seneste år er mange lande begyndt at se bistand som en hindring mod indstrømning af migranter. I 2015 og årene efter tog tusindvis af migranter fra bl.a. Afrika turen til Europa. Dette har fået flere lande til at fokusere på at gøre levevilkårene bedre i de lande immigranterne kommer fra. Her ønsker man at øge velstanden med det formål, at det skal få dem til at blive i hjemlandet.

Derudover er nogle lande også begyndt at betragte bistand som et middel mod terrorisme. Dette bundes i, at man mener, at terrorisme bl.a. skyldes forskellige frustrationer blandt de fattige i landet. Når man som donorland så går ind og forbedre deres livsmuligheder, forventes det, at fjerne fundamentet for terrorismen.¹³

---

¹² Systime bog: Kap 31.1: Ulandsbistand globalt – Motiver til bistand

¹³ Systime bog: Kap 31.1: Ulandsbistand globalt – Motiver til bistand

3. Analyse

Udviklingsøkonomisk landeanalyse:

Sudan er det største land i Afrika. Med et areal på 1.879.358 km² og en befolkning på 41.511.526 mennesker, gør det Sudan til det tiende største land i verden. Klimaet i Sudan varierer meget fra tørt ørkenklima i den nordlige del til tropisk og fugtigt i sydøst. Temperaturerne er høje og kan nå helt op på 50 grader når det bliver varmest. Den største variation i landet er mængden af nedbør, der falder skævt i løbet af året, med koncentrerede regntider. Store dele af landet er fuldstændig afhængige af nedbøren, og lider af akut tørke, når regnen ikke kommer som håbet. Sudans største miljømæssige problemer er ørkendannelse og mangel på rent drikkevand. Den voksende olieindustri er dårligt reguleret, og dette fører også til stigende miljøproblemer.¹⁴

Sudan er et af de fattigste lande på verdensplan og er fuldstændig afhængig af hjælpen udefra. Landbruget består af en tredjedel af BNP og mere end 80 procent af beskæftigelsen. Den eneste store betydelige industri i landet er bomuldsspindier, der har været i drift i over hundrede år.¹⁵ Derudover har Sudan en urbaniseringsgrad på kun 33,8%, hvilket vil sige, at det faktisk kun er 33,8% af hele befolkningen der bor i byerne, resten bor rundt omkring på landet.

Eksporten af olie står for 60 pct. af statens indtægter. Olieindtægterne sikrer landet en høj økonomisk vækst, men udsving i olieprisen og andre råvare, påvirker økonomien kraftigt. Sudan lever altså af en kombination af olieindtægter og humanitær- og udviklingsbistand.

Sudans afhængighed af olieindtægter kan være bekymrende, fordi reserverne er begrænsede. Men olieindtægterne suppleres af en relativt veludviklet landbrugsøkonomi.

Sudan har et stort vækstpotentiale på grund af deres mineralressourcer og har gode muligheder for at drive landbrug. Der er et stort landbrugspotentiale i landet, men en meget ringe infrastruktur lægger en bremse på vækstmulighederne.

Hvad omhandler fattigdomssituationen ligger Sudan nr. 154 ud af 169 lande i UNDP's Human Development Index.¹⁶

---

¹⁴ Sudan: Globalis, FN Forbundet Danmark

¹⁵ Sudan: Globalis, FN Forbundet Danmark

¹⁶ Sudan: Danida årsberegninger, udenrigsministeriet

Økonomiske forhold:

Sudan er et af verdens mest fattigste lande og er meget præget af borgerkrig, manglende infrastruktur og en ret dårlig uddannet arbejdsstyrke. Frem til fredsftalen i 2005 var økonomien præget af store underskud på de offentlige budgetter, grunden til dette var utilstrækkelige skatteindtægter og udgifterne i forbindelse med borgerkrigen. Den offentlige gæld oversteg faktisk BNP'en.

Hovedproblemet i denne forbindelse var manglen på et udviklet kapitalmarked. Det har været en medvirkende årsag til at der kom en høj inflationsrate. Stadig underskud på handels- og betalingsbalancen siden 1970'erne har resulteret i en ekstrem høj udlandsgæld. Siden 1999 har Sudan eksporteret olie og har i de fleste år haft et overskud på handelsbalancen. De stigende oliepriser har været med til at give høje vækstrater i landet.¹⁷

BNP pr. indbygger er det mest anvendte tal, når det gælder om at måle velstanden i et land. BNP pr. indbygger viser hvor meget befolkningen tjener i gennemsnit pr. indbygger. Jo højere BNP'en pr. indbygger er, jo mere tjener man i gennemsnit, og jo større velstand mener man, at det medfører.

Sudans BNP pr. indbygger er på 4.730 PPP¹⁸ og deres årlige BNP-vækst er på 3%.

Med en BNP pr. indbygger på 4.730 ligger de nr. 131 ud af 177 lande, så dette placere dem altså med en relativ lav BNP.

Grunden til den relativ høje vækst, trods Sudan er et fattigt uland med en lav BNP, skyldes bl.a. at meget af produktionen i Sudan, herunder landbruget samt bomuldsspinderier, typisk er foregået med håndkraft. Det vil sige, at selv de mindste investeringer i teknologien vil få stor betydning, da arbejderne ville kunne forbedre deres daglige produktion.¹⁹ Derudover er der tale om stigende råvarepriser, bl.a. på olie som de sælger meget af. 60 pct. af landets indtægter kommer fra oliesalg og Kina har siden 1990'erne investeret mere end 20 mia. dollar i sudanesisk olie.²⁰

---

¹⁷ Sudan – økonomi: Den Store Danske, Gyldensal

¹⁸ BNP pr. indbygger i PPP-dollar: Globalis, FN Forbundet Danmark

¹⁹ Systime bog: Kap 32.1: Økonomiske forhold – Det typiske vækstforløb

²⁰ Sudan er Kinas afrikanske hovedpine: bragt i Information

Hvis der tages udgangspunkt i vækstmodellen, befinder Sudan sig mellem fase 2 og 3. Fase 2 er kendetegnet med en vækst på 1-3% og er ulande der er påbegyndt en industrialisering, hvor fase 3 er kendetegnet ved en BNP-vækst på 3-9% og er ny industrialiserede lande. Hvis Sudan skal sættes ind i en bestemt fase, hører de bedst under fase 2. Dette begrundes ved, at de er en råvarer producent af olie og kan derfor i perioder vise høje vækstrater. Det betyder dog ikke en industrialisering, men fordi at råvarepriserne stiger i forbindelse med høj konjunktur.

Erhvervsstruktur:

Det primære erhverv består hovedsagligt af skovbrug, jagt og fiskeri udover jordbrug og husdyrhold. I 2015 bestod det primære erhverv af 80% af arbejdsstyrken.

Det sekundære erhverv omhandler industri, inklusiv generel produktion af varer, minedrift, byggeri, elektricitet, vand og gas. Det sekundære erhverv bestod af 7% af arbejdsstyrken i 2015.

Det tertiære erhverv referer til servicesektoren og inkludere varehandel (inklusive hotel og restaurationsbranchen), transport, administration og styre, finans og services som skole, sygehus og køb og salg af ejendom. I 2015 bestod det tertiære erhverv af 13% af arbejdsstyrken.²¹

Når man kigger på Sudans erhvervsstruktur, ses det tydeligt, at de befinder sig i fase 1 i erhvervssektormodellen²². I fase 1 er landet stadig et landbrugssamfund med en lille sekundær sektor. Dette ses også når man kigger på Sudans erhvervsstruktur. Det primære erhverv er det der fylder mest med 80% - hovedsagligt landbrug - og det sekundære erhverv, herunder håndværk, fylder en del mindre med kun 7%. Hvis det tertiære erhverv begyndte at fylde mere, end de nu 13%, ville Sudan kunne bevæge sig væk fra fase 1.

Dog er landbruget, som beskæftiger 80% af befolkningen, stadig underudviklet, hårdt ramt af usikker nedbør samt dårlige handelsvilkår på verdensmarkedet.²³ Derudover er den manglende infrastruktur også en hindring for at udvikle landbruget.

---

²¹ Sudan: GeoTema

²² Bilag 6

²³ Sudan – økonomi: Den Store Danske, Gyldendal

Befolkningsforhold:

I Sudan er dødsraten på 7-8 promille.²⁴ Det vil altså sige, at hvis vi betragter en gruppe på 1000 mennesker, vil der på et år være omkring 7-8 dødsfald. Dødeligheden i et land vil selvfølgelig afhænge af levestandarden samt de ressourcer, der sættes ind mod sygdomme osv.

Derfor antager man typisk, at dødeligheden i ulandene er højere end i ilandene. Men hvis man sammenligner Sudan med et iland som Danmark, så er denne antagelse ikke sand. Danmark har nemlig en dødsrate på 8-9 promille.

Den relative lave dødsrate i Sudan kan skyldes, at de værste epidemiske sygdomme er udryddet ved hjælp af de rige landes medicinske bistandsprogrammer. Men derudover skyldes den særdeles også, at Sudan har en meget ung befolkning, som det ses i bilag 8.

Der kan derfor nu konkluderes, at dødsraten hænger sammen med levestandarden samt aldersfordelingen.

Den lave dødsrate, skyldes primært aldersfordelingen. Da aldersfordelingen i sådan et uland er meget lav, er det med til at 'hive' dødsraten ned på et relativt lavt niveau sammenlignet med ilandene. Dette begrundes ved, at i et land som Sudan hvor størstedelen af befolkningen er ung, er der ikke ligeså mange der dør, da de fleste er så unge, hvorimod et iland som Danmark hvor der er mange ældre, er der flere der dør. På grund af alderdom. Derfor ses denne forskel også i dødsraten. Middellevælderen, som viser den gennemsnitlige levetid for en nyfødt, er derfor blevet en mere præcis målestok for dødeligheden og dens afhængighed af Sudans og befolkningens økonomiske-sociale levevilkår.

Sudans middellevælder ligger på 65 år for kvinder og 61 år for mænd²⁵, sammenlignet med et iland som Danmark hvor middellevælderen er 81. Vi har nu fået et mere hensigtsmæssigt billede af dødelighedsniveauet. Som det ses, er middellevælderen en del lavere i et uland som Sudan end i et iland som Danmark. Dette skyldes især, at der dør flere i ulandene på grund af de mange dårlige levevilkår. Middellevælderen er derfor et godt udviklingskendetegn, der fortæller ret præcist om et lands udviklingsniveau.²⁶

---

²⁴ Sudan: GeoTema

²⁵ Sudan: GeoTema

²⁶ Systime bog: Kap 32.3: befolkningsforhold – Dødelighed og levealder

Fødselsraten lå i Sudan på 29,1 promille²⁷, mens dødsraten lå på 7,6. Ergo fødes der en del flere, end der dør. Her er der tale om den naturlige befolkningsvækst, som er forskellen på fødsels- og dødsrate. I dette tilfælde er der et fødselsoverskud på 21,5 pr. 1000 indbyggere, dvs. befolkningen vokser med 21,5 promille (eller 2,15%) om året.

Sudan befinder sig et sted mellem fase 1 og fase 2 i den demografiske transition model.²⁸ I fase 1 er fødsels- som dødsrate på et relativt højt niveau. Den høje fødselsrate skyldtes behovet for børnene som arbejdskraft, da det er billigt og de holder længe i branchen. Det mindre høje dødstal var et udfald af lav levestandard, dårlig ernæring, hungerkatastrofer osv. I fase 2 er fødselsraten stadig på et meget højt niveau, hvor dødsraten er en del mindre som det også ses i Sudan.

Den lave dødsrate i Sudan er ikke et udtryk for en forbedring i levestandarden, men derimod ilandenes indsats med ulandsbistand. Den store befolkningsvækst bliver derfor et problem, da der ikke er en industrialisering i gang, der kan tage imod de store mængder arbejdskraft der kommer ifølge med befolkningsvæksten.²⁹

Sudans befolkningspyramide er typisk for fattige ulande. Her er der stor andel af unge samt meget lille andel af gamle.³⁰ Årsagen til den skæve aldersfordeling skyldes nemlig den høje samlede fertilitet, kombineret med den relativt lave dødelighed, som gælder i Sudan. I Sudan får kvinder omkring 4 børn³¹, det vil sige ca. 2 pigebørn. Lande der befinder sig i fase 2 og 3 i den demografiske transition, har typisk en progressiv alderspyramide.

---

²⁷ Sudan: GeoTema

²⁸ Se bilag 7

²⁹ Systime bog: Kap 32.3: Befolkningsforhold – Befolkningsvækst og demografisk transition

³⁰ Se bilag 8

³¹ World development indicators: Databank, worldbank.

Levestandard:

Sundhedsforholdene i Sudan er meget præget af borgerkrigen, politisk og økonomisk ustabilitet, oversvømmelser og tørke. Der er især hungersnød i den sydlige del af Sudan, hvor op mod 50% af børnene er underernærede og kun cirka halvdelen er vaccineret mod sygdomme som polio og mæslinger. Tropesygdomme og infektionssygdomme, herunder lungebetændelse, tuberkulose, malaria er meget udbredte i Sudan.³²

Uddannelsessystemet i Sudan var i 1990'erne rettet mod en udvikling i grunduddannelsen og de tekniske erhvervsmæssige ungdomsuddannelser. 41,4% af hele befolkningen er analfabeter og mere end halvdelen af den voksne befolkning er ligeledes.

Uddannelsessystemet består af et gratis seksårigt grundskoleniveau for 6-13 årige, hvor der efterfølgende er en treårig mellemskole. Ca. 44% af befolkningen søger de her to niveauer, hvor der efterfølgende bliver bygget en treårig overbygning på uddannelsen. Når der rykkes fra et niveau til et andet, kræves der tilfredsstillende eksamenskarakterer. Hvis man ønsker videreuddannelse, skal man søge ind på et af landets otte universiteter. Der er dog også mulighed for universitet i udlandet med statsstøtte.³³

I 2017 blev 76,8% af befolkningen skoleregistreret i Sudan, hvilket faktisk er ret højt, når man tager andre vilkår i betragtning. Men ud af de 76,8%, er der kun 61,7% af befolkningen der ender med at færdiggøre en grunduddannelse.³⁴ Det vil altså sige, at kun lige lidt over halvdelen af befolkningen har en uddannelse bag sig.

Generelt er det sådan, at jo fattigere et land er, jo lavere er middellevealderen og jo større er børnedødeligheden. Dette ses også i Sudan, hvor børnedødeligheden ligger på 67 promille pr. 1000 levende fødte³⁵ og levealderen som sagt er på 63 år. Derudover er deres analfabetisme på 41,4%³⁶, hvilket betyder at næsten halvdelen af befolkningen ikke kan læse eller skrive.

---

³² Sudan – sundhedsforhold: Den Store Danske, Gyldendal

³³ Sudan – uddannelse: Den Store Danske, Gyldendal

³⁴ World development indicators: Databank, worldbank.

³⁵ Børnedødelighed i Sudan: Globalis, FN Forbundet Danmark

³⁶ Sudan: Adra

HDI (*Human Development Index* – eller på dansk: *Menneskeorienteret Udviklingsindeks* – MUI) er et mere præcist begreb til at beskrive et lands udviklingsniveau. Man tager her udgangspunkt i fire ting: Forventet levealder, uddannelse målt på den skolegang, som de voksne har modtaget, uddannelse målt på, hvor mange år et barn kan forvente at gå i skole, forudsat at det nuværende uddannelsesmønster fortsætter i fremtiden og indkomst – målt ved BNP pr. indbygger i købekraft (PPP). Ud fra disse fire beregnes et samlet gennemsnitsindeks, der beskriver landets HDI-værdi.

Sudans HDI-værdi er kun på 0,479³⁷, hvilket er ret lavt. Det skyldes bl.a. deres lave levealder, den høje analfabetisme, samt den relative lave BNP pr. indbygger.

Den lave levealder er tegn på de dårlige levevilkår Sudan har for befolkningen. Menneskerne dør i en tidlig alder, fordi forholdene gennem tiden har været dårlige. Sudan har desuden en analfabetisme på 41,4%. Dette er også med til at hive HDI-værdien ned, da det næsten er halvdelen af befolkningen der ikke kan læse eller skrive.

Det betyder jo egentlig at skolesystemerne, uddannelsesinstitutionerne osv. ikke er særlig gode og ikke kan give befolkningen det de egentlig behøver. Derudover er Sudans BNP-vækst pr. indbygger faktisk ret høj, men det betyder nødvendigvis, desværre, ikke en påbegyndt industrialisering. Da Sudan, som nævnt tidligere, er råvareproducent, kan de i nogle perioder opleve høj vækst, men dette skyldes primært at råvarepriserne stiger i takt med høj konjunktur.

Grundet denne lave HDI-værdi har Sudan et meget lavt niveau for menneskelig udvikling.

Porters tre udviklingsstadier:

Den amerikanske økonomiprofessor Michael Porter har lavet en model, for at få et overblik over de enkelte landes placering i udviklingsprocessen. Han opridser her tre forskellige udviklingsstadier.

- Den faktordrevne økonomi
- Den effektivitetsdrevne økonomi
- Den innovationsdrevne økonomi

---

³⁷ Sudan: GeoTema

Den faktordrevne økonomi er karakteriseret ved at man anvender produktionsfaktorer så som naturessourcer og billig, ufaglært arbejdskraft. Landet udvikler ikke selv produktionsteknologi, men får den givet gennem import og direkte investeringer fra de veludviklede lande.³⁸

Den effektivitetsdrevne økonomi er karakteriseret ved at landet har investeret kraftigt i infrastruktur. Økonomien yder store produktionsstigninger, fordi man nu er i stand til at anvende produktionsfaktorerne mere effektivt.³⁹

Den innovationsdrevne økonomi er karakteriseret ved at landet nu bruger de mest avancerede produktionsmetoder til at fremstille innovative produkter og tjenesteydelser med et højt vidensindhold til det globale marked.⁴⁰

På baggrund af de ovenstående informationer om Sudan som udviklingsland, vil det være passende at sige, at Sudan befinder sig på det 'den faktordrevne økonomi' udviklingsstadiet. Sudan anvender produktionsfaktorer som naturessourcer herunder landbrugsjord, vand, primært olie osv. som også er Sudans primære erhverv. Som før nævnt står naturessourcen olie for 60 pct. af statens indtægter og landbruget for 80% af beskæftigelsen.

Derudover er arbejdskraften billig i Sudan, og arbejderne er typisk ufaglærte, da befolkningen hovedsageligt består af den yngre gruppe og en del bliver sendt i arbejde i en tidlig alder uden uddannelse mens andre ikke kan færdiggøre uddannelsen. Virksomhederne producerer råvare og eller meget enkle industrivarer og er som oftest ikke i direkte kommunikation med forbrugerne.

Produktionen forøges år efter år grundet anvendelse af stadig flere produktionsfaktorer i produktionen – men ikke som følge af mere effektiv anvendelse af dem. Sudan udvikler ikke selv produktionsteknologi, men får den givet gennem deres import og nogle direkte investeringer fra diverse ilande, herunder Kina. Denne faktordrevne økonomi konkurrerer på verdensmarkedet på pris og er derfor også ret sårbar overfor prisudviklinger på råvarerne samt de op- og nedture der kan være i den globale økonomi, hvilket også kan ses på Sudans BNP-vækst.

---

³⁸ Systime bog: Kap 32.5: Porters tre udviklingsstadier – Den faktordrevne økonomi

³⁹ Systime bog: Kap 32.5: Porters tre udviklingsstadier – Den effektivitetsdrevne økonomi

⁴⁰ Systime bog: Kap 32.5: Porters tre udviklingsstadier – Den innovationsdrevne økonomi

4. Diskussion

4.a Hensigter bag Kinas ulandsbistand

Adgangen til råstoffer, og særligt olie som Kina i dag er verdens næststørste forbruger af, spiller en stor rolle for det kinesiske engagement i Afrika. Kina har siden overgangen fra planøkonomi til markedsøkonomi i slutningen af 1970'erne, været en af de hurtigst voksende økonomier i verden og er faktisk i dag verdens fjerdestørste. Da Kina ikke længere er selvforsynende med energi, kigger de derfor på det afrikanske kontinent efter olie.⁴¹

Den eskalerende kinesiske udviklingsbistand vækker bekymring hos Vesten. Kina opfattes som værende på et neo-imperialistisk råstofagt. Opfattelsen går ud på, at Kina køber deres vej ind i Afrika ved at give ubetinget udviklingsbistand. På denne måde underminerer den kinesiske bistand de vestlige donorerers evner til at sætte nogle politiske betingelser samt destabilisere indsatsen for at fremme demokrati og god regeringsførelse i landet. Dette skyldes at vestens bistand er med politiske betingelser som at modtagerlandet skal bekæmpe korrupion, overholde menneskerettigheder osv. Hvorimod Kinas udviklingsbistand operer efter princippet om "non-interference", hvor Kina ikke stiller betingelser for modtagelsen af udviklingsbistand. Kina yder altså bistand til enhver regering uanset deres syn på menneskerettigheder og lignende og repræsenterer derfor et attraktivt alternativ for afrikanske diktatorer, som er træt af vestlig indblanding og en masse betingelser.

Da Kina, på trods af landets imponerende økonomiske vækst, stadig modtager udviklingsbistand er det begrænset hvor meget de kan yde i udviklingsbistand til andre udviklingslande. Derudover giver Kina næsten kun udviklingsbistand i form af lån. Kinesisk bistand er meget projektbaseret og derfor bundet. Når Kina yder udviklingsbistand, er der en underforstået aftale om, at Kina til gengæld får adgang til råstoffer og naturressourcer i modtagerlandet.

Den kinesiske udviklingsmodel har lykkedes at skabe økonomisk vækst i landet og dermed løfte mange kinesere ud af fattigdom på utrolig kort tid. Grundet dette er den kinesiske udviklingsmodel på nogle områder altså et forbillede for andre udviklingslande.⁴²

---

⁴¹ Kina i Afrika – nykolonisering eller udviklingsalternativ?: bragt i Information

⁴² Kina – en nødvendig samarbejdspartner: bragt i Berlingske

Kina tog initiativ til at fælles arbejdsforum mellem Kina og Afrika i år 2000. I år 2004 erklærede den kinesiske præsident, at Kina ville styrke sine relationer med det Afrikanske kontinent. Siden der, er det sket med en blanding af udviklingsbistand samt ren forretning.

Kina lovede at yde 5 mia. dollar i lån til investeringer på kontinentet samt fordoble sin støtte i 2009.⁴³

Derudover har Kina givet over 200 milliarder kroner i udviklingsbistand til Afrika. Kinas udviklingsbistand ligger primært til bunds for et ønske om at få adgang til råstoffer og naturressourcer i modtagerlandet. Kina benytter ikke selv begrebet officiel udviklingsbistand, men ser det i stedet i sammenhæng med statslige og private investeringer.⁴⁴

Afrika er den største modtager af Kinas bistand. 59% af de udenlandske projekter som Kina har investeret fra 2000-2014 er gået til Afrika. Kina er engageret gennem infrastrukturprojekter, hvor der bliver bygget veje, boligblokke mm. Kina er bl.a. blevet kritiseret for kun at give billig infrastruktur, for til gengæld at få adgang til deres mange naturressourcer, som Kina selv har behov for. Data viser, at Kinas støtte til Afrika, i nogle tilfælde, skaber lige så meget økonomisk vækst, som andre lignende projekter støttet af USA eller vesten.⁴⁵

Kina har bidraget en del til den Afrikanske udvikling i de seneste år. Kina og Afrika har et tæt økonomisk samarbejde, som drejser sig om handelsinvesteringer, infrastruktur osv. Dette samarbejde handler kun i mindre grad om decideret udviklingsbistand. Samarbejdet mellem Kina og Afrika blev stiftet gennem organisationen FOCAC (Forum For Chinese–African Cooperation). Denne organisation har gennemført nogle forbedringer til de afrikanske landes økonomiske vilkår til Kina, herunder afskaffelse af told og afgifter.⁴⁶

Kina er blevet en økonomisk og politisk faktor på det afrikanske kontinent og er nu deres tredjestørste handelspartner. Kina henter en tredjedel af sin olie, primært fra Sudan som sælger 60 pct. af sin olie til Kina, hvilket har ført til et strategisk venskab mellem Kina og Sudans præsident.⁴⁷

---

⁴³ Kina jager råstoffer i Afrika: bragt i Berlingske

⁴⁴ Kinas bistand til Afrika ligner på en prik vestens: bragt i Kristeligt Dagblad

⁴⁵ Kina – den vigtigste nye spiller i Afrika: Enhedslisten

⁴⁶ Kina er god for Afrikas økonomi: bragt i Information

⁴⁷ Kina jager råstoffer i Afrika: bragt i Berlingske

Da Sudan er den tredjestørste handelspartner og har på samme tid det fjerde største oliereserve i Afrika, så er det her Kina engagerer sig. Kina laver større aftaler om olie, mineraler og bygning af infrastruktur i form af jernbaner og veje. Opbygningen af infrastrukturen medfølger ofte de store aftaler for at muliggøre en gevinst af ressourcerne i landet. Sådan er Sudan hovedmålet for kinesiske investeringer.⁴⁸

Samlet set kan man derfor sige, at Kina giver bistand efter det handelsmæssige motiv, da de ønsker at styrke deres eget erhvervsliv. De giver bistand og lån, i håb om at få adgang til landets naturressourcer. Derudover håber de, at Sudan vælger at anvende bistanden på køb af varer og teknologi hos Kina.

4.b Påvirkningen på den Sudanske økonomiske og politiske situation

Det meste af Kinas finansielle støtte til Afrika, ydes ikke som offentlig støtte, men i stedet som erhvervsrelaterede eksportkreditter, der tilbydes som lån til landenes regeringer for at investere i infrastrukturprojekter. Men hvis disse regeringer så ønsker at føre penge over i andre projekter i deres fortrukne områder, er det op til dem selv. Pengene fra Kina er blot et lån alligevel. Når Kina yder udviklingsbistand, overholder de princippet om ikke at stille modtagerlandet politiske betingelser, ikke at blande sig i dets interne anliggender og fuldt ud respektere landets ret til selvstændigt at vælge sin egen udviklingsvej. De grundlæggende principper, som Kina fastholder for ydelse af udviklingsbistand, er gensidig respekt, lighed, ordholdenhed, gensidig gavn og win-win.

De afrikanske ledere er langt mere tilbøjelige til at lade udviklingsbistanden fra Kina tilfalde de områder de selv føler tilhørsforhold til. De regioner de afrikanske ledere selv er født i, får i gennemsnit op til 270% mere i udviklingsbistand end andre regioner.

Konklusionen er her, at det kinesiske princip om ikkeindblanding i interne forhold, gør det muligt for afrikanske ledere at bruge den kinesiske udviklingsbistand til at føre protektionspolitik. Dette er kineserne helt sikkert indforstået med, da de går mere op i at have en leder der er mere positivt indstillet overfor dem selv, end de er i at hjælpe de fattigste.⁴⁹

---

⁴⁸ Kina finder ressourcer og politisk magt i Afrika: bragt i Politikken

⁴⁹ Kinas bistand går til afrikanske lederes hjemegne: bragt i Information

Kinas investeringer kan imidlertid være med til at inkludere Afrika i den internationale samhandel og skabe et godt grundlag for en bæredygtig afrikansk økonomi og udvikling.

Kinas øgede efterspørgsel på råstoffer har betydet, at priserne er begyndt at stige igen efter flere års fald, og nogle nye tal fra Verdensbanken viser, at der i de sidste 10 år har været en gennemsnitlig økonomisk vækst i hele Afrika på 5,4 procent, hvilket næsten er på niveau med resten af verden. Det er dog hovedsagligt de olieproducerende lande, der er mest med til at hive godt op i væksten.

Denne vækst kunne skyldes Kinas engagement i hele Afrika. Kina konkurrerer med bl.a. vesten om Afrikas råstoffer og denne store efterspørgsel gavner forhandlingssituationen og får dermed priserne til at stige.

Derudover kan Kinas behov for råstoffer være med til en evt. udvikling ved at igangsætte lokal produktion. Det intensiverede samarbejde kan indebære, at Kina giver ekspertviden og teknologi til de lokale virksomheder og dermed bliver der opbygget lokal kapacitet. Derudover kan de afrikanske lande altså være med til at sætte præg på deres egen økonomiske udvikling og måske på længere sigt, slippe deres afhængighed af donorlande.

Men selvom Kina investerer kraftigt i infrastruktur, betyder det faktisk ikke, at der skabes flere arbejdspladser i Afrika. Kina medbringer nemlig selv op mod 80.000 kinesere⁵⁰ der skal bruges til arbejdskraft til byggeprojekterne, og sammen med deres "hjælpepakke" med gunstige lån og en øget bistand som egentlig er bundet af indkøb i Kina, medfører det faktisk, at der skabes job i Kina og ikke i Afrika. Derudover er kinesiske varer med til at udkonkurrere de lokale markeder, specielt indenfor tekstilbranchen.⁵¹

---

⁵⁰ Kina jager råstoffer i Afrika: bragt i Berlingske

⁵¹ Kina i Afrika – nykolonisering eller udviklingsalternativ: bragt i Information

5. Konklusion

Så hvorfor er det så at et land som Kina har valgt at bruge så mange økonomiske midler på udviklingsbistand til et land som Sudan og kan Kinas udviklingsbistand overhovedet være med til at sikre en økonomisk positiv udvikling for Sudan?

Kina får selv meget ud af at hjælpe Sudan, selvom de investere mange penge i landet. Kina har flere grunde til at bruge pengene i Sudan, da det faktisk også gavner dem selv i sidste ende. Da Kina ikke længere er selvforsynende med energi, kigger de derfor på det afrikanske kontinent efter olie. Når Kina yder udviklingsbistand, er der en underforstået aftale om, at Kina til gengæld får adgang til råstoffer og naturressourcer i modtagerlandet. Der er altså tale om ren forretning fra Kinas side.

Derudover er det blevet konstateret, at Kina medbringer egen arbejdskraft til byggeprojekterne i Sudan, hvilket øger Kinas beskæftigelse. Ydermere benytter Kina sig af det handelsmæssige bistandsmotiv, da de ønsker at styrke deres eget erhvervsliv. De giver bistand og lån, i håb om at få adgang til landets naturressourcer. Derudover håber de, at Sudan vælger at anvende bistanden på køb af varer og teknologi hos Kina, hvilket kan øge Kinas eksport.

Nu er spørgsmålet så bare om det kan være med til at sikre en økonomisk positiv udvikling i Sudan. Og det kunne det faktisk godt, der skal bare fokuseres de rigtige steder. Som tidligere nævnt består 60% af statens indtægter af eksport af olie. Derudover har Sudan et landbrug der består af en tredjedel af BNP og mere end 80% af beskæftigelsen. Olieindtægterne kan suppleres af en relativt veludviklet landbrugsøkonomi. Sudan har et stort vækstpotentiale på grund af deres mineralressourcer og gode muligheder for at drive landbrug. Der er et stort landbrugspotentiale i landet, men en meget ringe infrastruktur lægger en bremse på vækstmulighederne. Så hvis Kina investerer kraftigt i landets infrastruktur, ville det give landet nogle gode vækstmuligheder indenfor landbruget.

Derudover kan en stigende efterspørgsel på råvarer gavne forhandlingsituationen og dermed få priserne til at stige. Desuden kan Kinas behov for råstoffer være med til en evt. udvikling ved at igangsætte lokal produktion. Det intensiverede samarbejde kan indebære, at Kina giver ekspertviden og teknologi til de lokale virksomheder og dermed bliver der opbygget lokal kapacitet.

Det kan derfor konkluderes, at Kina har valgt at bruge så mange økonomiske midler på udviklingsbistand i Sudan, da Kina selv kan få rigtig meget gavn af det. Derudover kan denne bistand også være med til at hjælpe Sudan i den rigtige retning hvis pengene bliver brugt de rigtige steder i landet.

Litteraturliste

Bøger:

Systime bog: International Økonomi A, udarbejdet af Henrik Kureer. Adresse: <https://io-a.systime.dk/>

Besøgt d. 1/4 – 2020 til og med 14/4 - 2020

Internetsider:

Kina i Afrika – nykolonisering eller udviklingsalternativ?: Information, udarbejdet af Kaspar Pilmark Andersen. Adresse: <https://www.information.dk/debat/2007/12/kina-afrika-nykolonisering-udviklingsalternativ>

Besøgt d. 1/04 - 2020 og 14/4 - 2020

Sudan: Globalis, udarbejdet af FN-forbundet Danmark. Adresse: <https://www.globalis.dk/Lande/Sudan>

Besøgt d. 7/4 - 2020

Sudan: Danida årsberetninger, udarbejdet af udenrigsministeriet. Adresse:

<https://aarsberetninger.danida.um.dk/da/aarsberetning2010/landekapitler/sudan/>

Besøgt d. 8/4 - 2020

Sudan – økonomi: Den Store Danske, Gyldendal, udarbejdet af Eigil Christiansen og Helge Pedersen. Adresse: <http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=166720>

Besøgt d. 14/4 – 2020

BNP pr. indbygger i PPP-dollar: Globalis, udarbejdet af FN-forbundet Danmark. Adresse:

<https://www.globalis.dk/Statistik/BNP-per-indbygger-i-PPP>

Besøgt d. 9/4 - 2020

Sudan er Kinas afrikanske hovedpine: Information, udarbejdet af Jesper Løvenbalk Hansen.

Adresse: <https://www.information.dk/udland/2012/04/sudan-kinas-afrikanske-hovedpine>

Besøgt d. 14/4 – 2020

Sudan: GeoTema, udarbejdet af Mikkel Steen. Adresse: <http://www.geotema.dk/leksikon/verdens-lande/afrika/sudan>

Besøgt d. 8/4 – 2020

World development indicators: Databank, worldbank. Adresse: <https://databank.worldbank.org/reports.aspx?source=2&country=SDN>

Besøgt d. 10/4 - 2020

Sudan – sundhedsforhold: Den Store Danske, Gyldendal, udarbejdet af Peter Bjerregård. Adresse: <http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=166721>

Besøgt d. 14/4 – 2020

Sudan – uddannelse: Den Store Danske, Gyldendal, udarbejdet af Lis Hemmingsen. Adresse: <http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=166722>

Besøgt d. 14/4 - 2020

Børnedødelighed i Sudan: Globalis, udarbejdet af FN-forbundet Danmark. Adresse: <https://www.globalis.dk/Statistik/Boernedoedelighed?country=117>

Besøgt d. 10/4 – 2020

Sudan: Adra. Adresse: <https://www.adra.dk/land/sudan/>

Besøgt d. 10/4 – 2020

Kina – en nødvendig samarbejdspartner: Berlingske, udarbejdet af Rinie Trap. Adresse: <https://www.berlingske.dk/kommentatorer/kina-en-noedvendig-samarbejdspartner>

Besøgt d. 13/4 – 2020

Kina jager råstoffer i Afrika: Berlingske, udarbejdet af Sten Jensen. Adresse: <https://www.berlingske.dk/internationalt/kina-jager-raastoffer-i-afrika>

Besøgt d. 13/4 – 2020

Kinas bistand til Afrika ligner på en prik vestens: Kristeligt Dagblad, udarbejdet af Karitte Lind Bejer. Adresse: <https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/kinas-bistand-til-afrika-ligner-paa-en-prik-vestens>
Besøgt d. 13/4 – 2020

Kina – den vigtigste nye spiller i Afrika: Enhedslisten, udarbejdet af Sarah Glerup. Adresse: <https://org.enhedslisten.dk/medlemsblad/kina-den-vigtigste-nye-spiller-i-afrika>
Besøgt d. 14/4 – 2020

Kina er god for Afrikas økonomi: Information, udarbejdet af Søren Villadsen. Adresse: <https://www.information.dk/debat/2014/11/kina-god-afrikas-oekonomi>
Besøgt d. 14/4 – 2020

Kina finder ressourcer og politisk magt i Afrika: Politikken, udarbejdet af Tanja Kasandra Berndt-Eriksen. Adresse: <https://politikken.dk/debat/kroniken/art5452934/Kina-finder-ressourcer-og-politisk-magt-i-Afrika>

Kinas bistand går til afrikanske ledes hjemegne: Information, udarbejdet af Mark Anderson. Adresse: <https://www.information.dk/udland/2014/11/kinas-bistand-gaar-afrikanske-lederes-hjemegne>
Besøgt d. 14/4 – 2020

Bilag

Bilag 1 - Nøglepunkter i bistandens historie:

1960'erne

- Trickle down economics (nedsivningseffekt)
- Støtte til investeringer i industri og infrastruktur

1970'erne

- Basic needs
- Fattigdomsorientering
- Støtte til uddannelse, sundhed, landbrug m.v.

1980'erne

- Frie markeds kræfter
- Frihandel
- Privatisering
- Statens rolle minimeres
- Washington-konsensus

1990'erne

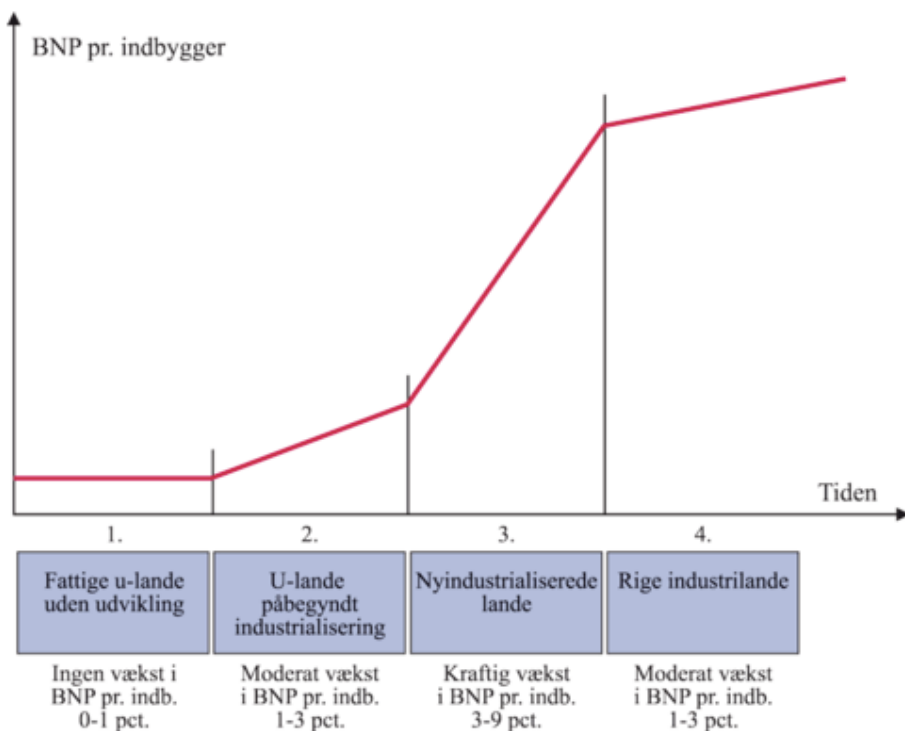
- God regeringsførelse
- Sikre ejendomsrettigheder
- Demokratisering
- Stabil økonomisk politik

2000'erne og frem

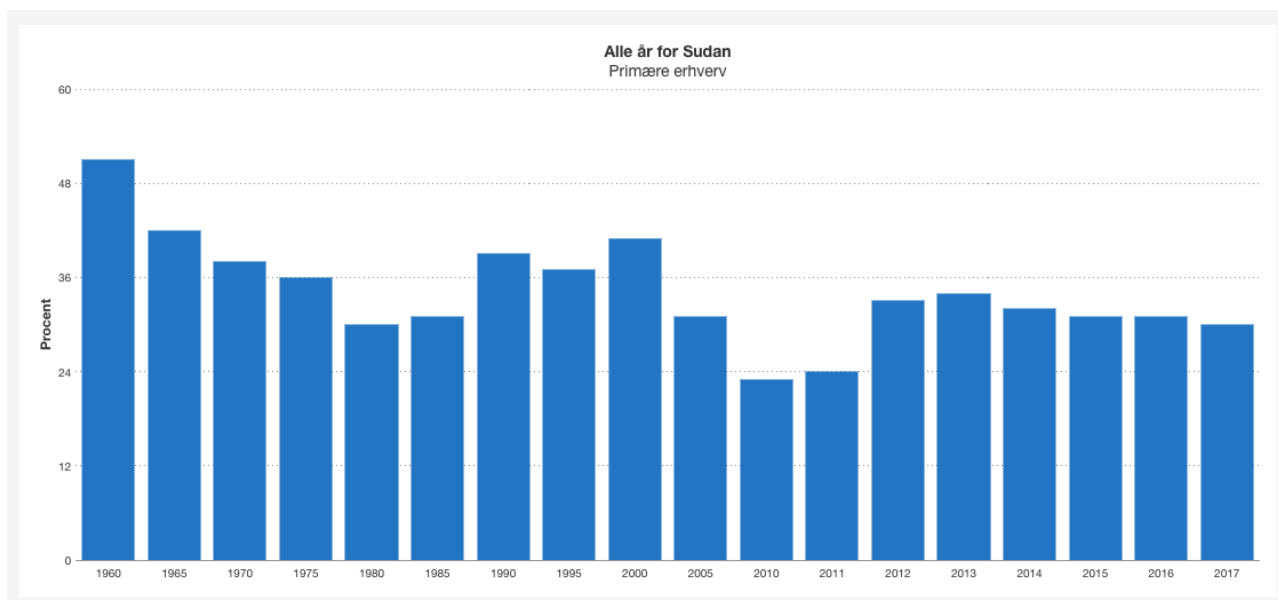

- Udgangspunkt i det enkelte ulands historie og erhvervsstruktur
- Staten som aktiv medspiller i udviklingsprocessen – 'the developmental state'
- Satse 'småt' med målrettet indsats på få områder

Bilag 2 – Vækstmodellen

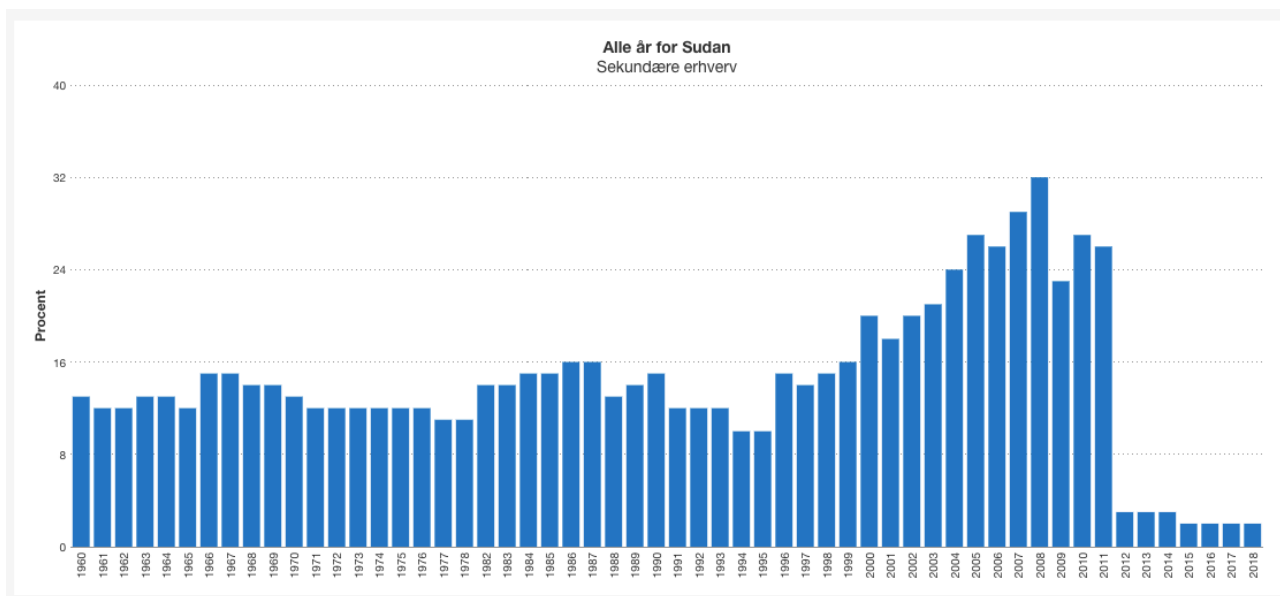

Bilag 3 – Primære erhverv, % af arbejdsstyrken

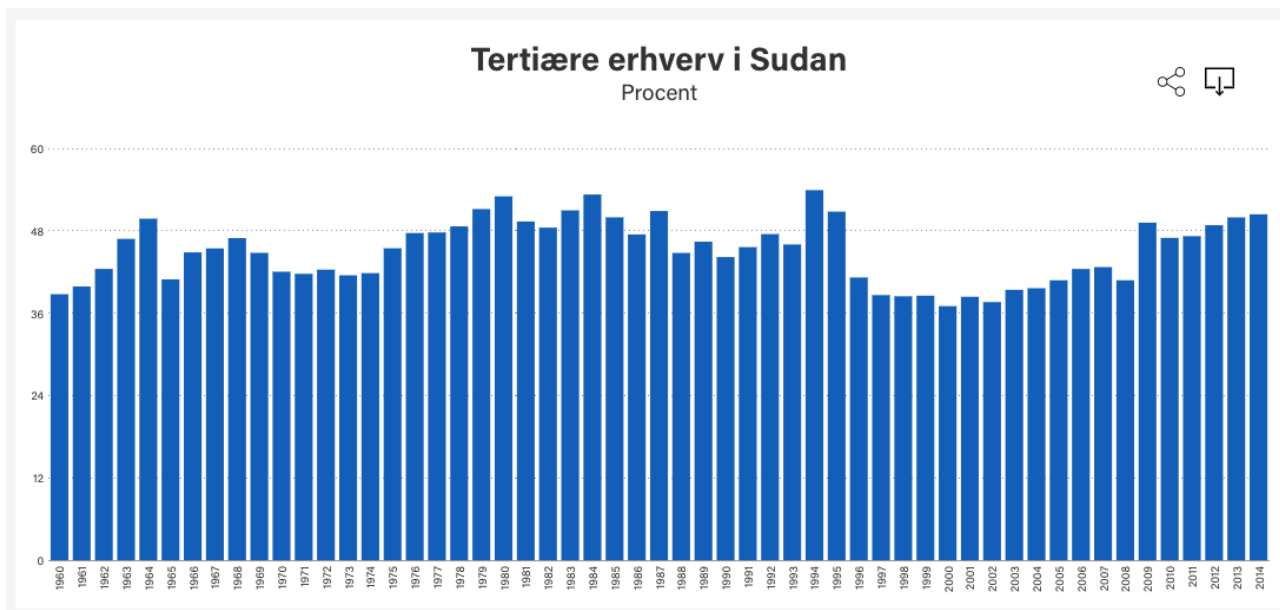

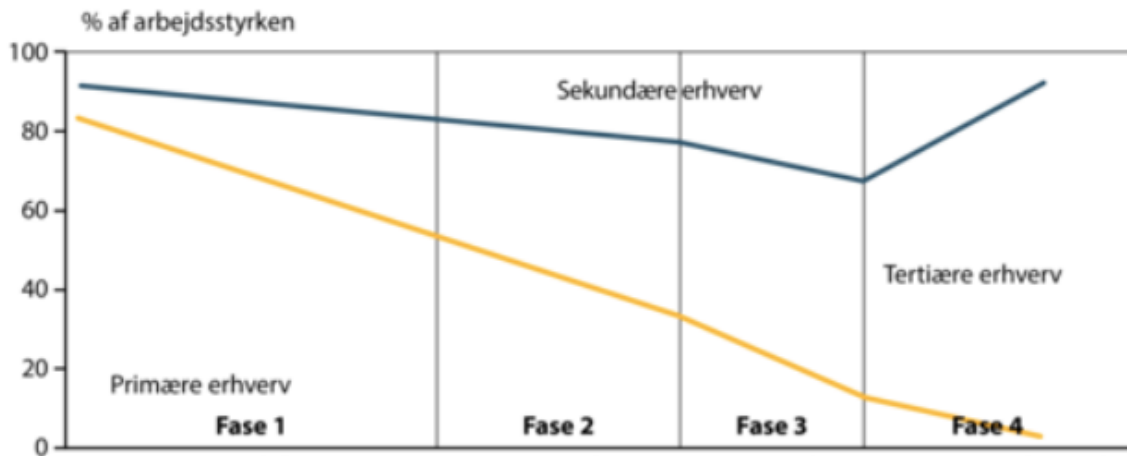
Bilag 4 – Sekundære erhverv, % af arbejdsstyrken

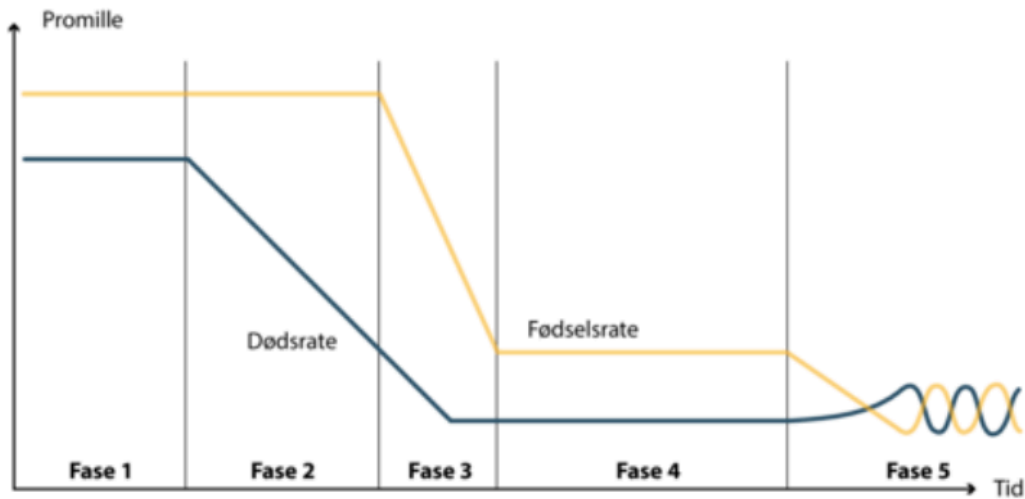
Bilag 5 – Tertiære erhverv, % af arbejdsstyrken

Bilag 6 – Erhvervssektormodellen

Bilag 7 – Den demografiske transition

Bilag 8 – Alderspyramide i Sudan

